

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.4.2022
COM(2022) 184 final

2022/0125 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om ändring av förordning (EU, Euratom) 2018/1046 om finansiella regler för unionens
allmänna budget**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

I budgetförordningen¹ fastställs principer och allmänna finansiella regler för upprättandet och genomförandet av unionens budget och för kontroll av unionens finanser.

Om böter eller andra sanktioner som ålagts av kommissionen bestrids inför unionens domstolar kan gäldenärerna antingen preliminärt betala in böterna eller ställa en bankgaranti som täcker bötesbeloppet och tillämplig dröjsmålsränta fram till dess att slutlig dom meddelats. Vid preliminär inbetalning betalas beloppet in på ett bankkonto som tillhör kommissionen. Sedan 2009 placeras bötesbelopp som preliminärt betalats in till kommissionen i en särskild fond (Bufi) och investeras direkt eller indirekt i mycket säkra statsobligationer för att bevara deras värde för det fall att de måste återbetalas till följd av att unionens domstolar upphäver eller sänker bötesbeloppen.

I sin dom av den 20 januari 2021 i mål C-301/19 P, kommissionen mot Printeos, slog domstolen fast att kommissionen, när den agerar i enlighet med sin skyldighet enligt artikel 266 första stycket i EUF-fördraget att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa en dom av Europeiska unionens domstol om att sänka eller upphäva böter i ett konkurrensrättsligt mål som ett företag preliminärt har betalat in, ska betala dröjsmålsränta från och med den dag då företaget preliminärt betalade in böterna till kommissionen till och med dagen för återbetalning.

I sitt överklagande i mål C-221/22 P, kommissionen mot Deutsche Telekom, har kommissionen bitt domstolen se över domen i Printeosmålet för att förtydliga vilka skyldigheter som åligger kommissionen om preliminärt inbetalda böter sänks eller upphävs för att på ett adekvat sätt gottgöra bötesbetalaren för att denne inte förfogade över det inbetalade bötesbeloppet under den period då det var föremål för domstolsprövning.

Fram till dess att domstolen gör dessa förtydliganden kommer kommissionen att ställas inför exceptionella ränteanspråk som vida överstiger den upplupna räntan på de preliminärt inbetalade beloppen och för vilka det är nödvändigt att finna en lämplig lösning i unionens budget. Utan att det påverkar resultatet av överklagandet i mål C-221/22 P är det därför viktigt att omgående föreslå lagstiftningsåtgärder för att säkerställa en lämplig gottgörelsenivå om ett preliminärt inbetalat bötesbelopp måste återbetalas samt att unionens budget kan tillgodose de finansiella behov som följer därav. Detta kräver flera riktade ändringar av artiklarna 48.2, 99.4, 107.2 och 108.1, 2 och 4.

Enligt den allmänna princip om återställande av försutten tid (*restitutio in integrum*) som är tillämplig i samband med återbetalning av böter eller andra sanktioner ålagda av unionsinstitutioner som preliminärt har betalats in men som senare upphävs eller sänks av Europeiska unionens domstol, bör det förtydligas av eventuell negativ avkastning på sådana preliminärt inbetalade böter och andra sanktioner inte bör dras av från det belopp som ska återbetalas.

För att gottgöra företaget för att det inte kunnat förfoga över medlen från och med den dag då det preliminärt betalade in böterna till kommissionen till och med dagen för återbetalningen

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

föreslås att ränta ska utgå på det belopp som återbetalas enligt den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, med tillägg av en och en halv procentenhet, som lämplig gottgörelse till företaget i sådana fall som utesluter behovet av att påföra någon ytterligare ränta. Denna räntesats är densamma som tillämpas på gäldenären om denne begär anstånd med betalningen av böter och andra sanktioner och i stället ställer en finansiell garanti.

Genom undantag från den allmänna regeln om att budgeten inte får innehålla negativa inkomster bör det närmare anges att ovannämnda ränta eller andra avgifter som avser sådana upphävda eller sänkta böter eller andra sanktioner, inbegripet eventuell negativ avkastning avseende sådana belopp, bör betraktas som negativa inkomster i unionens budget för att undvika olämpliga följder på unionens utgiftssida.

För att snarast möjligt hantera den orimliga belastningen på utgiftssidan av unionens budget läggs detta förslag fram separat från den kommande översynen av budgetförordningen.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är helt förenligt med nuvarande allmänna finansiella regler och syftar till att undvika orimlig belastning på unionens budget till följd av det prejudicerande Printeosmålet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORCIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget bygger på artikel 322.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Antagandet av EU:s allmänna finansiella regler faller inom EU:s exklusiva befogenhet.

- **Proportionalitetsprincipen**

Syftet med detta förslag är att säkerställa lämplig gottgörelse om preliminärt inbetalade böter eller andra sanktioner måste återbetalas, samt att säkerställa att unionen har förmåga att tillgodose finansiella behov som följer därav. Förslaget innehåller inga regler som inte är nödvändiga för att uppnå målen i fördraget.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Inga samråd har ägt rum med berörda parter avseende denna begränsade ändring.

- **Konsekvensbedömning**

Med tanke på kommissionens uttalande om framtida revideringar av budgetförordningen² behövs ingen konsekvensbedömning. Budgetförordningen innehåller de allmänna reglerna och utgör verktygslådan för genomförande av utgiftsprogrammen. Det finns därför inga direkta ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenser som kan följa av revideringar av lagstiftningen och som kan analyseras i en konsekvensbedömning. Konsekvensbedömningar har ett mervärde när politiska val görs beträffande specifika utgiftsprogram som måste vara i enlighet med budgetförordningens regelverk. En förhandsbedömning har i stället gjorts av

² 2018/C 267 I/01.

förslaget för att fastställa hur man lämpligast tar hänsyn till domstolens senaste rättspraxis vad gäller berörda företag, men även hur de berörda beloppen ska behandlas i budgeten.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Även om denna ändring inte omfattas av programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) bidrar den till agendan för bättre lagstiftning. Förslaget är en följd av att det är nödvändigt att se över bestämmelserna om dröjsmålsränta och kompensationsränta, samt negativa inkomster, för att ta hänsyn till domstolens senaste rättspraxis. Det föreslagna tillvägagångssättet ligger helt i linje med ramen för bättre lagstiftning och förenklingsarbetet.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är förenligt med unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget har inga budgetkonsekvenser.

5. INGÅENDE REDOGÖRELSE FÖR DE SPECIFIKA BESTÄMMELSERNA I FÖRSLAGET

Som framgår av avsnitt 4 påverkar förslaget inte i sig unionens budget. Det förtydligar budgetverktyg och budgetförfaranden för att hantera konsekvenserna av domar av Europeiska unionens domstol som innebär att böter eller andra sanktioner som ursprungligen ålagts av en unionsinstitution upphävs eller sänks. En betalningsskyldighet gentemot tredje parter kan endast utlösas av en sådan dom av Europeiska unionens domstol.

Artikel 48.2 om negativa inkomster: För att säkerställa en lämplig budgetbehandling och undvika onödig belastning på unionsbudgetens utgiftssida bör det föreskrivas att räntor, och eventuell gottgörelse som ska betalas om böter eller andra sanktioner har upphävts eller beloppet sänkts, inbegripet eventuell negativ avkastning avseende sådana böter och andra sanktioner, ska dras av från inkomstsidan i unionens budget (negativa inkomster). Detta skulle vara ett begränsat och vederbörligen motiverat undantag från den allmänna regeln i artikel 48.1 om att budgeten inte får innehålla negativa inkomster.

Artikel 99.4 om dröjsmålsränta: Det bör förtydligas att den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, med tillägg av en och en halv procentenhet, om den som är skyldig att betala böter eller andra sanktioner ställer en finansiell garanti som godtas av räkenskapsföraren i stället för betalning, inte omfattas av denna bestämmelse eftersom den inte gäller dröjsmålsränta. Hänvisningen till denna räntesats bör i stället flyttas till artikel 108.1.

Artikel 107.2 om införande i budgeten: För att säkra ett tillräckligt kassaflöde för att gottgöra berörda tredje parter för att de inte kunnat förfoga över medlen bör det närmare anges att inbetalade böter eller andra sanktioner, samt eventuell upplupen ränta eller andra inkomster som de genererar, får tas upp i budgeten före utgången av påföljande budgetår.

Artikel 108.1, 2 och 4 om inkassering av böter eller andra sanktioner som åläggs av unionsinstitutionerna:

Som förklaras i det föregående bör, när det gäller finansiella garantier, hänvisningen till artikel 99.4 i punkt 1 ersättas med den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, med tillägg av en och en halv procentenhet, som för närvarande anges i artikel 99.4 a.

I artikel 108.2 bör en hänvisning till sund ekonomisk förvaltning ersätta hänvisningen till att målet ska vara positiv avkastning. Med tanke på möjligheten att avkastningen på investeringar blir negativ bör kommissionen inte ha en positiv förväntad avkastning som mål, om detta förutsätter att den tar på sig en oproportionerligt hög investeringsrisk. I enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning bör det därför närmare anges att kommissionen, när den investerar i finansiella tillgångar, främst bör ha som mål att medlen ska vara säkra och likvida.

Enligt den allmänna principen om återställande av försutten tid (*restitutio in integrum*) som är tillämplig i samband med återbetalning av böter eller andra sanktioner ålagda av unionsinstitutioner som preliminärt har betalats in men som senare upphävs eller sänks av Europeiska unionens domstol, bör det förtydligas att eventuell negativ avkastning på sådana preliminärt inbetalade böter eller andra sanktioner inte bör dras av från det belopp som ska återbetalas. Artikel 108.4 andra stycket bör därför utgå. För att gottgöra för att det inte varit möjligt att förfoga över medlen bör ränta utgå på det belopp som återbetalas som motsvarar den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, med tillägg av en och en halv procentenhet, i likhet med den ränta som gäldenärer betalar vid anstånd med betalning av böter eller andra sanktioner när de ställt en finansiell garanti.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU, Euratom) 2018/1046 om finansiella regler för unionens allmänna budget

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 322.1,
med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av revisionsrättens yttrande¹,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och
av följande skäl:

- (1) I sin dom av den 20 januari 2021 i mål C-301/19 P³, kommissionen mot Printeos, slog domstolen fast att kommissionen, eftersom den enligt artikel 266 första stycket i EUF-fördraget är skyldig att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa en dom av Europeiska unionens domstol genom vilken preliminärt inbetalade böter i ett konkurrensrättsligt mål upphävs eller sänks, ska betala dröjsmålsränta från och med den dag då företaget preliminärt betalade in böterna till kommissionen till och med dagen för återbetalning.
- (2) Denna senaste rättspraxis har lett till exceptionella ränteanspråk som vida överstiger den upplupna räntan på de preliminärt inbetalade bötesbeloppen och för vilka det är nödvändigt att finna en lämplig lösning i unionens budget. För att säkerställa en lämplig gottgörelsenivå om preliminärt inbetalade böter måste återbetalas, samt att unionsbudgeten kan tillgodose de finansiella behov som följer därav, är det viktigt att omgående göra ett antal riktade ändringar av budgetförordningen.
- (3) Det är i synnerhet nödvändigt att införa ett undantag från den allmänna regeln i artikel 48.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁴ om att budgeten inte får innehålla negativa inkomster. Undantaget bör göra det möjligt att från inkomsterna i unionens allmänna budget dra av ränta eller andra avgifter som ska

¹ Yttrande nr XXX av den XXX (EUT C, s.).

² Europaparlamentets ståndpunkt av den XXX och rådets beslut av den XXX.

³ Domstolens dom av den 20 januari 2021, Europeiska kommissionen/Printeos SA, C-301/19, ECLI:EU:C:2021:39.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

betalas avseende upphävda eller sänkta böter eller andra sanktioner, inbegripet eventuell negativ avkastning som avser dessa belopp.

- (4) För att följa den allmänna princip om återställande av försutten tid (*restitutio in integrum*) som gäller i fråga om böter eller andra sanktioner ålagda av unionsinstitutionerna som senare upphävs eller sänks av domstolen, är det nödvändigt att föreskriva att eventuell negativ avkastning på sådana preliminärt inbetalade böter och andra sanktioner ålagda av unionsinstitutionerna inte ska dras av från det belopp som ska återbetalas. Den relevanta bestämmelsen i artikel 108.4 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 bör därför utgå.
- (5) För att gottgöra företaget för att det inte kunnat förfoga över medlen från och med den dag då det preliminärt betalade in böterna till kommissionen till och med dagen för återbetalningen, bör ränta utgå på det belopp som återbetalas enligt den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, med tillägg av en och en halv procentenhet, som lämplig gottgörelse till företaget i sådana fall som utesluter behovet av att påföra någon ytterligare ränta. Denna räntesats är dessutom densamma som tillämpas på gäldenären om denne begär anstånd med betalningen av böter och andra sanktioner och ställer en finansiell garanti. Det bör genom en ändring av artiklarna 99.4 och 108.1 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 även förtydligas att den räntesats som tillämpas på gäldenären om denne begär anstånd med betalningen av böter och andra sanktioner och i stället ställer en finansiell garanti inte utgör dröjsmålsränta.
- (6) För att säkra ett tillräckligt kassaflöde för att gottgöra berörda tredje parter för att de inte kunnat förfoga över medlen i de fall som avses i artikel 108.4 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 är det nödvändigt att tillåta att inbetalade böter eller andra sanktioner, samt eventuell upplupen ränta eller andra inkomster som de genererar, tas upp i budgeten före utgången av påföljande budgetår.
- (7) För att ta hänsyn till möjligheten att avkastningen på investeringar är negativ bör kommissionen inte ha en positiv förväntad avkastning som mål, om detta förutsätter att den tar på sig en oproportionerligt hög investeringsrisk. Kommissionen bör få investera i finansiella tillgångar, men målet om säkerhet och likviditet bör prioriteras när det gäller preliminärt inbetalade böter eller andra sanktioner i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning.
- (8) Med tanke på behovet av att omgående hantera budgetkonsekvenserna av den senaste rättspraxisen bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (9) Förordning (EU, Euratom) nr 2018/1046 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) 2018/1046 ska ändras på följande sätt:

- (1) Artikel 48 ska ändras på följande sätt:
 - (a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Budgeten får inte innehålla negativa inkomster.”
 - (b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Genom undantag från punkt 1 ska följande dras av från budgetens inkomster:

a) Negativ avkastning på insättningar totalt.

b) Om de belopp avseende böter eller andra sanktioner enligt EUF-fördraget eller Euratomfördraget som avses i artikel 108.1 upphävs eller sänks av Europeiska unionens domstol, all ränta eller andra avgifter som ska betalas till de berörda parterna, inbegripet eventuell negativ avkastning som avser dessa belopp.”

(2) I artikel 99.4 ska första stycket ersättas med följande:

”När det gäller böter eller andra sanktioner ska räntesatsen för fordringar som inte betalas eller som omfattas av en finansiell garanti som godtas av kommissionens räkenskapsförare inom den tidsfrist som fastställs i beslutet av den unionsinstitution som ålägger böter eller andra sanktioner motsvara den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, och som gäller den första kalenderdagen i den månad då beslutet om att ålägga böter eller andra sanktioner antas, med tillägg av tre och en halv procentenheter.”

(3) I artikel 107.2 ska följande andra stycke införas:

”Vid tillämpning av artikel 48.1a b får de nödvändiga belopp som avses i punkt 1 tas upp i budgeten före utgången av påföljande budgetår.”

(4) Artikel 108 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

”1. När talan väcks vid Europeiska unionens domstol mot ett beslut av en unionsinstitution om åläggande av böter eller en annan sanktion i enlighet med EUF-fördraget eller Euratomfördraget ska gäldenären, tills alla rättsmedel har uttömts, antingen preliminärt betala de aktuella beloppen till det bankkonto som anges av kommissionens räkenskapsförare eller ställa en finansiell garanti som godtas av denne räkenskapsförare. Garantin ska vara oberoende av skyldigheten att betala böter eller andra sanktioner, och ska kunna tas i anspråk på begäran. Den ska täcka såväl kapitalbelopp som ränta som gäldenären ska betala i det fall som avses i punkt 3 b enligt den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, och som gäller den första kalenderdagen i den månad då beslutet om att ålägga böter eller andra sanktioner antas, med tillägg av en och en halv procentenhet, från och med utgången av tidsfrist som fastställs i beslutet av den unionsinstitution som ålade böter eller andra sanktioner.

2. Kommissionen får investera preliminärt inbetalade belopp i finansiella tillgångar, varvid målet att medlen ska vara säkra och likvida ska prioriteras i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning.”

(b) Punkt 4 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

”4. När alla rättsmedel har uttömts och böterna eller andra sanktioner har upphävts eller beloppet sänkts ska någon av följande åtgärder vidtas:

a) Preliminärt inbetalade belopp eller, om det rör sig om en sänkning, relevanta delar därav, ska återbetalas till den berörda tredje parten.

b) Om en finansiell garanti har ställts ska denna frisläppas i motsvarande grad.

Ränta ska utgå på det belopp, eller den relevanta del därav, som avses i första stycket led a enligt den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, och som gäller den första kalenderdagen i den månad då beslutet om att ålägga böter eller andra sanktioner antas, med tillägg av en och en halv procentenhet.”

ii) Det andra stycket ska utgå.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande